

מצות חליצה פרק שנים עשר יבמות קו.

עין משפט גד מצוה

עו א מיי פ"ד מהלכות
 יבום הלכה טו סמג
 עשין נב טו"ש ע"ה א"י
 קסט עשין מד ובסדר
 חליצה סעי' ל ובפירוט
 סדר חליצה סעיף מה:
 עב ב מיי שם הל' בד
 טו"ש ע"ה ס' כגל'
 חליצה סעי' י:
 עה ג מיי שם הלכה ז
 טו"ש ע"ה ס' ע"י י
 ובסדר חליצה סעיף מו
 ובפירוט סדר חליצה סעי'
 טז:
 עב ד מיי שם הל' בד
 טו"ש ע"ה ס' כהלכות
 חליצה סעי' נא:
 ה ב מיי שם טו"ש ע"ה ס'
 סעי' י:
 פא ו מיי פ"ב מהל'
 גזילה ובפירוט הל' ג'
 סמג עשין עד טו"ש ע"ה
 חו"מ פ"ה רסד סעי' י:
 פב ז מיי פ"ה מהל'
 גירושין ה"א סמג
 עשין מה נ טו"ש ע"ה א"י
 ק"י קמג סעי' א:
 פג ח מיי פ"ד מהלכות
 יבום הלכה כה סמג
 עשין נב טו"ש ע"ה ס' י
 קסט עשין יג כה"ה
 ובסדר חליצה סעי' לא
 ובפירוט סדר חליצה סעיף
 מה ובגל' חליצה סעיף נג:
 פד ט מיי פ"ד מהל'
 משה הקדמות
 הלכה טז:
 פה י מיי פ"ב מהל'
 גירושין הלכה כ'
 סמג עשין נ טו"ש ע"ה ס'
 סימן קלד סעי' ה:
 פו ב מיי פ"ד מהלכות
 יבום הלכה כט סמג
 עשין נב טו"ש ע"ה ס' סימן
 קסט סעיף ה:
 פז ג מיי פ"א מהל'
 גירושין הלכה י סמג
 עשין כ טו"ש ע"ה ס' י
 קסט סעי' ח:
 פח מ ג מיי שם הלכה ט'
 סמג ו טו"ש ע"ה יבום
 מהלכות יבום
 הלכה טט סמג עשין נב
 קסט עשין א"י סימן קסט
 ט ובפירוט סדר
 חליצה סעיף לה:

בתי עמודי. ללשון שפי' בקונטרס עמודי וחלני לו משמע שרץ
 עמידה לחלוץ ושמה לכמהלה צבי ולא מיפסלה צבי כדפרישי'
 לעיל (דף קה.) גבי צין עומד צין יושב צין מוטע:
אין זו א"א שברו. היינו דוקא כגון הכא ששאל דבר גדול במקום
 שאין לוקחין אלף דבר מוטע * וכן
 היא להגזול צמח (צ"ק קטו: ושם)
 גבי הלך להציל כרוז ודורמסקין
 לחולה דאין לו אלף שכרו אלף היכא
 שלוקחין דבר גדול המס און יכול
 לומר לו משטה אני כך ואע"פ שלא
 הוציא כלום מאותו דבר שמועט עליו
 שכן: **רבא** אמר רב סהורה.
 והא דלמיר צאלו מליאות (צ"מ דף נג.)
 (שם) אמר רבא כגון רב סהורה
 לאסבין וזהמא ליסטרון פירוש שאיר
 עיני צלותה משנה אחת רבה גרס
 התם אלף רבא היה תלמודו מנהג
 כדמשמע הכא ובכמה דוכחין ואית
 דגרסי התם רבא וי"ל דה"ק אפילו
 לא אסבין אלף וזהמא ליסטרון בלנד
 אני חייב לקרוע עליו *:

לפיכך אין כותבין גט חליצה
 אא"כ מבירין בו.
 פירש בקונטרס דחיישין שמא יטעו
 בית דין האחרון וישאוף בלא הכרת
 יבם ויסמכו על בית דין הראשון ואת
 ואמאי חולצין בית דין הראשון אע"פ
 שאין מכירין וניחוש ללמא מיימי
 סהדי שחלצה צ"ד ויסמכו בית דין
 האחרון עלייהו וישאוף לשוק בלא
 הכרה וי"ל לדעים אינם מעידין
 לחלצין וישאלו להם אם הכירוים בית
 דין הראשון דכולי האי ודאי לא
 חיישין: **ורבא** ידידיה אמר בו'
 ולא חיישין לבית דין מועין. פירוש
 שמא טעו צ"ד הראשון ועשו בלא
 הכרה כן פירש הקונטרס וקשה
 דאין פירוש בית דין טועין שה
 דחיישין לבית דין טועין דרב סהורה
 היינו בית דין אחרון ולא חיישין לבית
 דין טועין דרבא היינו בית דין הראשון
 ועוד קשה לר"י דלמיר פ' יש נוהלין
 (צ"ב דף קה:) ושם אמר רב דימי
 הילכתא לא חיישין לצ"ד טועין ופריך
 מ"ש מדרבא דלמיר רבא אין חולצין
 אא"כ מכירין דחיישי' לבית דין טועין
 כו' אלמא דרבא גרסי' חוששין
 לבית דין טועין ונראה לר"י כגירסת
 ספרים ישנים דגרסי דרבא סהורה
 לא חיישין ודברצא חיישין וה"פ לא
 חיישין לבית דין טועין שמא יטעו
 בית דין אחרון להשיאה ע"י חליצה
 שיעידו בחליצה ולא צדיקיה דכולי
 האי לא חיישין אלף יחזרו עליהם אם
 הכירו צ"ד הראשון ורבא סבר דאין
 חולצין אא"כ מכירין שמא יטעו בית
 דין האחרון להשיאה על ידי עדים
 ויאמרו שלא עשו כ"א צהכרה והקשה
 הר"י יהודה מדתניא בתוספתא (פ"ב)
 חולצין לאשה אע"פ שאין מכירין
 אותה תיקשה לרבא משמיה דנפשיה
 ומירך לתוספתא מיירי דאורייתא
 ואמוראי דהכא איירי דרבנן: **רבא**

על מנה ספקן לך מאתים וזו. והע"ג דלא יבא ליה חליצה כשירה
 כדמפורש בכתובות בהמדייר (דף עה.) דכל תנאי מבני גד ובני ראובן
 גמרינן תנאה שאפשר להסתנות על ידי שליח שעשה משה את יהושע
 שליח לתת להם את ארץ הגלעד הוי תנאה תנאה וכל תנאי דלא
 אפשר לעשות על ידי שליח כגון
 חליצה אין תנאי מועיל בה וזהו טעמו
 של דבר: **צבי עמודי.** עמודי
 והמייצגי לו: **ישבסה.** מהמייצגים
 לו: **זו היא עמידסה.** זו היא תקנתה:
ידעה ליה. מכרת היא צו שום דבר
 גנאי: **אמרה** ליה אין **מומנה** הוא
 לה. דבר זה היא יודעת צו שאין
 צא לייצמה אלף כדי לאכול ולכלות
 ממונה ולגרשה: לישנא אחרינא צבי
עמודי. עמודי על רגליך דכתיב
 (דברים יט) ועמדו שני האנשים
 בעמידה: **ישבסה** זו היא **עמידסה.**
 קיטעת היא או חולה. אמר לה ידע
 לה מכיר הוא זה שרואה לייצמה
 אמרה ליה אין וממונה הוא צה: **לשא**
 דר' יוחנן. דלמיר לעיל עד
 שיכוננו שניהם: **הכ** ליה. דהא
 קבילת עלה ואע"ג דחליצה צהכי לא
 מיפסלה מיהא אחיבה לקוימה תנאה
 מדינא כשאר שכירות דעלמא: **אמר**
ליה. כיון דחליצה כשירה היא משום
 דינא נמי לית ליה דכיון דעליה רמיא
 למיעד ולא צבי משטה אני כך עזרה
 ליה: **מעברא.** מעבר ים כספינה:
אמר ליה **אציי.** לרב פפא: **אבון**

היכא. כלומר כדמוה אני שיש לך
 אב ואם סמוכין לך לספק כרביך
 לפיכך קא ממדון שנעמקין: **ושכני.**
 אבונה ואימיה: **גט מוטעה** פסול.
 אם אינה מקיימת תנאה דליפטר
 לגט ע"י שליח שהאומר לנשים כתבו
 ותנו גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויחננו
 הילכך דמי לתנאי צבי גד ומנהי ציה
 תנאה: **וכן** גביטי נשים. כופין אותו
 עד שיאמר רוצה ליה **והולצין אע"פ**
שאין מכירין. יבם ויצמה שצלו
 לפנינו לחלוץ ואין אנו מכירין צו שהוא
וממאנין. צ"ד מוקקין למיאון אע"פ
 שאין מכירין: **לפיכך.** הואיל ומוקקין
 להם אע"פ שאין מכירין אותם: אין
כופין גט חליצה. עדים רוחאים
 בחליצה ובמילואן אין כופין ונותנין
 לה להיות צידה לזכות אא"כ מכירין
 שהן יבם ויצמה. והשתא דאין כופין
 אא"כ מכירין אי נמי לאו יצמה הוא
 לא נפיק חורבה מיינה דכל כמה
 דלית לה גט חליצה לא נכדי לה:
חיישין לצ"ד טועין. אם כתבו לה
 עדים ראינו שחלצה צבינו מפלוני
 ואפילו לא כתבו צו ואשתמודענהו
 חיישין שמא תראה גט זה לצ"ד אחר
 הכתוב צגט זה יצמה הוא אם לאו
 וישאוף אותה והיו טועין בחלכה
 שאין יודעין שחולצין וממאנין ואע"פ
 שאין מכירין: **לפיכך.** הואיל ואין
 חולצין אא"כ מכירין: **כופין** גט
חליצה. עדים שליח שחלצין יכולין
 לכתוב לה ואע"פ שאין מכירין ולא
 חיישין שמא טעו צ"ד בחלכה זו
 לומר חולצין אף על פי שאין מכירין
 וחללו לה ממני שאינו יצמה:
 מתני'

(א) כתובות עד. (ב) מוספתא
 פ"ב, (ג) [נעיל קב.],
 א ס"א חמה, (ד) ב"ק קטו,
 (ה) [נשאלות פ' י חלצה
 ס"א קב חלצה אמר רבא
 חליצה מוטעת וכו'], (ו) ר"ה
 וקדוש ג' ב"ב מה. ריבין
 כא, (ז) [ערכין כא. קדושין
 ג ע"ש צ"ב מהל.],
 (ח) [כתובות כא. ושי"ט],
 ט צ"ב קל"ה, (י) צ"ל
 לעשות, (יא) [ע"י מוספות
 לעיל קב. ד"ה צין עומד],
 (יב) [נ"ב לישנא אחרינא],
 (יג) [נתיב סה:], (יד) [נתיב
 מוס' סהדין מט: ד"ה
 אמר רבא וכו' ע"י יע.
 ד"ה אמר].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אין לו רובי וכן
 החייא דהגזול בריא וכו'.
 ע' משנה למס רב סימן
 רכז ובספר כמות אור על
 המורה להגאון בעל פנים
 מלחיות בצרחה מולדות:

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמרה ליה אמת.
 צ"ב ס"א אמר וכו' וכו'
 גירסת רש"י וכו'
 הלשונות: (ב) שם אמר ליה
 רב פפא משטה אני כך:

תוס' חד מקומאי

חליצה מוטעת איה היא
 חליצה מוטעת כל שאיל
 חלוץ לה ע"מ שתתן
 לך מאתים וזו חליצה
 ואי בעיא מנה שתייה
 לו המאתים אמר' ליה
 מישה אני כך ולא
 היבה ליה מירי ואם איל
 חלוץ ובכך אתה כונס
 פסולה ופוסלת מן האחים
 ועמיה ורמיה בחליצה
 מוטעת כשהיית בה
 חר' טעמי בפי המיריד ח'
 טעמא הוא מכיון דחליץ
 סתמא אחוץ אחליה
 לתנאה והוא טעמא א'
 בשעת חליצה אדכר לה
 נהנה החליצה פסולה וחד
 טעמא אשום דא"א לקיים
 המעשה ע"י שליח ולא
 היה דומיא דבני גד וכו'
 ראובן ואין צריך לקיים
 התנאי ואפי' אדכרה
 בשעת מעשה ובהתוך
 המעשה החליצה כשירה.
 והכי מסקנא דאשמתא.
 הכי גרסי בספרים שלנו.
 אמר רבא אמר רב סהורה
 אמר רב הונא חולצין
 אע"פ שאין מכירין
 וממאנין אע"פ שאין
 מכירין לפיכך אין כותבין
 גט חליצה וגט מיאון
 אא"כ מכירין אין חוששין
 לב"ד טועין ורבא ידידיה
 אמר אין חולצין אא"כ
 מכירין ואין ממאנין אא"כ

מוסף רש"י

בין שנתכחין הוא.
 לחלצה (כתובות עד.)
 חלוץ לה ע"מ שהתנ
 כו'. ואע"ג דלא יתנה
 סברה (שם). יקריב אותו.
 אל פתח אהל מועד יקריב
 אותו, קרא ימירא הוא
 דהא מביב בנשיה יקריבו
 (ר"ה א' ובג"מ קדושין ג)
 ומצ' למכתב יקריבו אל
 פתח אהל מועד ללזנו
 לפני' ה' (רשב"ם ב"ב פחה).
 מלמד שכופין אותו. לקיים דברי גדו (קדושין ג) להקריב מה שגדל (ב"ב פחה). וכן אתה מוצא בגיטין נשים. כפיך דמן (כתובות עו). ואלו כוספין אותו להוציא מוכה שמן ובעל פולפוס דכופין ומכין אותו עד שיאמר רוצה אני דנתן מדעמו משמע (רשב"ם ב"ב פחה).

תורה אור השלם

1. אף עלה קרבנו מן
 הדקדק דבר תמידי יקריבו
 אל פתח אהל מועד
 יקריב אותו יקריבו לפני
 יקריב א א

תוספות ישנים

(א) תיבה למ"ד חליצה
 אינה אלא"כ מבירין מ"ש
 מהא דתנן פירך (התקבל)
 האומר (קדושין סג.)
 קדשמי את בני ואני יודע
 למי קדשתי וכן אחר
 ואמר אני קדשתי ונתן לה
 גט ומותרת אלמא לא בעינן
 הסיכא. וכן האשה שאמרה
 נתקדשתי ואני יודעת למי
 נתקדשתי וכן אחר ואמר
 אני קדשתי ונתן לה גט
 ומותרת אלמא לא בעינן
 הסיכא. והכא אמרי' אין
 חולצין אא"כ מכירין ויש
 לתקן דהתם חייש שמא
 ידברו ויכחשו ויהיו כוונת
 האשה אלף הכא
 לנא דמכתום ליה שחרי גם
 הוא רוצה כוונה מיהו ל"ע
 דקמן לקמן בפירך בתראה
 אל מילאין על פי מת
 קול ומעשה פחד שמע
 על רבא שהיה ואמר פלוני
 בן פלוני ממוקס פלוני מת

והלכו ולא מנאו שם אדם והשיאה ושוב מעשה פחד בללמן שאמר אני פלוני נשכתי נתש הרי הרי את מת והלכו ולא
 הכירוהו והשיאו את אשתו דאלמא לא בעינן הסיכא. ושמא הכא מייירי שגם היבם אינו מכיר בה שהיא יבמתו. כגון שהיה הוא
 ממדי' וכן בני מילון באומרת אי אפשי בצלמי בעלי והבעל אינו יודע וכו':

וכן אתה מוצא בגיטין נשים. כפיך דמן (כתובות עו). ואלו כוספין אותו להוציא מוכה שמן ובעל פולפוס דכופין ומכין אותו עד שיאמר רוצה אני דנתן מדעמו משמע (רשב"ם ב"ב פחה).